

موضوع:

نیاز آموزشی در مراقبت از فیستول

تهیه و تدوین:

واحد آموزش به بیمار

مرکز آموزشی درمانی آیت الله کاشانی شهرکرد

نیازهای آموزشی در - مراقبت از فیستول در دیالیز خونی

نیاز آموزشی :

کمبود آگاهی درباره ی مراقبت از فیستول در دیالیز خونی (1-45)

هدف:

ارتقاء آگاهی بیمار درباره ی مراقبت از فیستول در دیالیز خونی

محتوای آموزشی :

- بهترین روش دسترسی به عروق ، در دیالیز خونی طولانی مدت فیستول میباشد . در فیستول، بین ورید و شریان پیوند برقرار می کنند.

فیستول تا چه مدت قابل استفاده است ؟

فیستول 5 تا 7 سال و حتی گاهی تا 10 سال هم قابل استفاده میباشد.

محل های شایع فیستول

دو محل شایعی که برای ایجاد فیستول استفاده میشود، مچ دست و آرنج است.

مراقبت از فیستول

- * وجود لرزش در فیستول نشان دهنده ی، کار کردن فیستول میباشد.
- * 4 تا 6 هفته زمان لازم است که به اصطلاح فیستول برسد و آماده برای استفاده شود.
- * روی دست فیستول دار خود به مدت طولانی ن خوابید.
- * از بی حرکتی مداوم دست فیستول دار خود پرهیزید.
- * از حمل وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به
- از حمل وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به دست عمل شده ی خود جلوگیری کنید.
- * از به کار بردن تیغ برای زدودن مو از دست فیستول دار پرهیزید.
- * از بستن دستبند، مچ بند، ساعت و پوشیدن لباس با آستین تنگ خودداری کنید.
- * از کندن پوسته های زخم فیستول خود خودداری کنید.
- * از خوردن داروهای پایین آورنده ی فشارخون، بدون مشورت با پزشک خودداری کنید.
- * از دست فیستول دار نبایستی فشار خون گرفته شود و یا بر روی آن تزریقات انجام شود
- * برای برجسته شدن فیستول از ورزشهای دست استفاده کنید، بدین صورت که دست را پایین تر
- از قفسه ی سینه قرار دهید، خمیر و یا توپ قابل ارتجاع را در دست خود گرفته و باز و بسته

کنید. این عمل را هر بار تا 20 مرتبه انجام داده و سپس استراحت کنید. این کار را چندین بار در روز انجام دهید.

عوارض فیستول

- * محل فیستول را از نظر خونریزی، ترشح، قرمزی، تورم، تغییر رنگ و وجود درد بررسی کنید.
- * خونریزی ممکن است بعد از دیالیز و یا بلافاصله بعد از عمل جراحی فیستول اتفاق بیفتد.
- * جود تب و لرز علامت عفونت می باشد، در صورت مشاهده ی علائم عفونت بایستی به پزشک خود مراجعه کنید.

* لخته شدن فیستول، که ممکن است بلافاصله بعد از عمل یا به علت استفاده طولانی از آن ایجاد شود.

- * نرسیدن خون به انتهای دست به علت کاهش جریان خون
- * در صورت مشاهده ی هر یک از علائم فوق به پزشک خود مراجعه نمایید.

چند نکته در مورد مراقبت از فیستول شریانی- وریدی :

انجام دیالیز خوب و موفق بستگی به وجود یک فیستول شریانی- وریدی مناسب دارد. برای حفظ

کارآیی فیستول خود به نکات زیر توجه کنید :

- * پس از ایجاد، فیستول ورزش های دست (باز و بسته کردن مشت دست و فشردن مکرر یک تکه خمیر) را به طور مرتب انجام دهید تا وریدهای اطراف فیستول هر چه زودتر متسع (گشاد) و برای دیالیز قابل استفاده شوند

3

- * با لمس یک فیستول فعال، لرزشی در زیر دست خود احساس می کنید. در صورت قطع این لرزش ابتدا با دست دیگر ضربات مکرری بر روی فیستول بزنید تا اگر لخته ای ایجاد شده از فیستول خارج شود و سریعاً به جراح مراجعه کنید. بخیه ها معمولاً 15 روز بعد کشیده می شوند
- * از بلند کردن بار سنگین با دست فیستول دار، گذاشتن آن دست در زیر سر، ضربه خوردن به فیستول و انداختن دسته کیف روی فیستول جلوگیری کنید. این عوامل ممکن است موجب از کار افتادن فیستول شوند

- * در صورت بروز درد، تورم، قرمزی، گرمی یا ترشح چرکی در فیستول یا تورم ساعد و بازوی دست فیستول دار به سرعت به پزشک معالج خود مراجعه کنید
- * گاه فیستول دچار آنوریسم می شود، یعنی در یک ناحیه به شدت برجسته و پر خون می گردد

دقت کنید که آنوریسم چون جدار نازکی دارد، در خطر پارگی و خونریزی شدید است. پس حتماً آن را به جراح نشان دهید، به خصوص اگر پوست روی آن نازک شده باشد.

• *مراقب باشید که هیچگاه ضربه یا فشار محکمی بر روی آنوریسم وارد نشود

• *از پرستار بخش دیالیز درخواست کنید تا جای سوزنها را به طور چرخشی در جلسات دیالیز

• تغییر دهد. این کار عمر فیستول شما را افزایش می دهد

• *ممکن است به دنبال عمل دست دچار تورم شود که معمولاً با انجام حرکات ورزشی و قرار دادن

دست در سطحی بالاتر از سطح بدن تورم کاهش می یابد.